

ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ТА ТУРИЗМУ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету фізичного
виховання, здоров'я та туризму
Микола МАЛІКОВ

21.01.2026

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТКОМ У ТУРИЗМІ ТА
ГОСТИННОСТІ**

підготовки магістрів
денної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Туризмознавство і гостинність»
спеціальності ІЗ Туризм і рекреація
галузі знань І Транспорт і послуги

ВИКЛАДАЧІ: Борозенко А.В., к.п.н., доцент, доцент кафедри туризму, рекреації та
готельно-ресторанної справи

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри туризму, рекреації та
готельно-ресторанної справи
Протокол № 6 від "20" 01 2026р.
Завідувач кафедри туризму, рекреації та
готельно-ресторанної справи
Наталія МАКОВЕЦЬКА

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми
Наталія МАКОВЕЦЬКА

2026 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

Е-mail: anna0956564651@gmail.com

Телефон: (095) 656-46-51

Інші засоби зв'язку: *Viber, WhatsApp, Telegram*

Кафедра: туризму, рекреації та готельно-ресторанної справи (каб. 306 4 корпус ЗНУ)

1. Опис навчальної дисципліни

Курс «Управління регіональним розвитком у туризмі та гостинності» є обов'язковою навчальною дисципліною циклу професійної підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістра, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Туризмознавство і гостинність».

Метою вивчення курсу є ознайомлення з розвитком туризму й гостинності регіону, державною регіональною політикою, структурами регіонального регулювання туристичної сфери.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Управління регіональним розвитком у туризмі та гостинності» є теоретична та практична підготовка студентів з питань:

- визначення ролі та місця індустрії туризму й гостинності в системі державної регіональної політики;
- пошуку оптимальних моделей розвитку туризму і гостинності на окремо взятих територіях;
- підвищення ефективності роботи туристичних підприємств;
- удосконалення управління сферою обслуговування;
- формування програм регіонального розвитку туризму й гостинності.

2. Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова (цикл професійної підготовки освітньої програми)	
Семестр	2-й	-
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість годин	150	
Лекційні заняття	20 год.	-
Практичні заняття	20 год.	-
Самостійна робота	110 год.	-
Консультації	1 раз на тиждень, формат проведення: за розкладом особисто к.306 4 корпус; дистанційно на платформі ZOOM	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10651	

3. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання / форми і методи Оцінювання
<p>Результати навчання:</p> <p>РН2. Спеціалізовані уміння/навички розв’язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.</p> <p>РН5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.</p> <p>РН8. Управляти процесами в суб’єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.</p> <p>РН10. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв’язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.</p> <p>РН12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними destinations на національному, регіональному та локальному рівнях.</p> <p>РН13. Розробляти і реалізувати туристичні продукти і послуги з урахуванням регіонального туристично-рекреаційного потенціалу та динаміки змін сучасного часу.</p> <p>РН14. Розуміти принципи регіонального розвитку туризму і гостинності в сучасних умовах та, відповідно з ними, вміти організувати діяльність у сфері обслуговування.</p> <p>Компетентності:</p> <p>ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.</p> <p>ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.</p> <p>СК6. Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації.</p> <p>СК8. Здатність розробляти, впроваджувати і просувати регіональні туристичні продукти і послуги у сфері туризму та гостинності відповідно динаміки змін сучасності.</p> <p>СК9. Здатність розробляти і сприяти впровадженню програм розвитку сталого туризму в регіоні з урахуванням змін сучасності.</p>	<p>Методи навчання: Наочні методи (презентація, демонстрація схем, малюнків тощо). Словесні методи (лекції, пояснення, обговорення та ін.). Практичні методи (творчі завдання, розробка проєктів).</p> <p>Поточні контрольні заходи: тестування, опитування, обговорення тем лекційного матеріалу; індивідуальна та групова робота на практичних заняттях.</p> <p>Підсумкові контрольні заходи: екзамен (для дистанційної форми навчання проводиться за використанням системи електронного забезпечення навчання на платформі Moodle та інших інформаційно-комунікаційних засобів); виконання й захист індивідуального творчого завдання</p>

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Наукові основи управління регіональним розвитком туризму та гостинності. Суб'єкти й об'єкти реалізації політики туризму та гостинності. Рівні формування і реалізації державної політики індустрії гостинності та туризму. Характеристика міжнародних організацій, які здійснюють регулювання сфери обслуговування. Характеристика національних організацій управління розвитком туризму та гостинності. Моделі державного регулювання розвитку сфери обслуговування: світовий досвід.

Змістовий модуль 2. Діяльність організацій з управління туристичними дестинаціями. Туристична дестинація, її ознаки, елементи. Рівні дестинації. Організації з менеджменту дестинацій, роль, місія, категорії та сфери їх відповідальності. Основні ознаки і тенденції розвитку туристичних дестинацій в Україні. Проблеми розвитку туристичних дестинацій в Україні. Можливості повоєнного розвитку сфери обслуговування.

Змістовий модуль 3. Управління сталим розвитком туристичної дестинації. Сутність і значення сталого туризму. Задачі сталого розвитку. Механізм сталого розвитку туризму. Оцінювання сталості розвитку туризму. Зміст маркетингу туристичних дестинацій. Цілі маркетингу туристичних дестинацій. Етапи просування туристичних територій. Формування маркетингової стратегії туристичних дестинацій. Формування комплексу маркетингових комунікацій туристичних дестинацій.

Змістовий модуль 4. Створення та діяльність туристичних кластерів. Алгоритм створення туристичного кластеру. Чинники, які впливають на розвиток туристичного кластера. Карт-система формування та просування турпродукту дестинації. Карт-система формування та просування турпродукту дестинації. Дестинація – продукт споживання як основа впровадження карт-системи. Механізм дії карт-системи дестинацій. Елементи карт-системи, тематичні картки, комплексні міські картки, комплексні регіональні картки. Проєкт як інструмент реалізації стратегії та програми розвитку сфери обслуговування.

5. Зміст лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість Годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Наукові основи управління регіональним розвитком туризму та гостинності	2		щотижня
1	Світові моделі державного регулювання розвитку сфери обслуговування	2		
2	Діяльність організацій з управління туристичними дестинаціями	2		
2	Основні ознаки і тенденції розвитку туристичних дестинацій в Україні та світі	2		
3	Управління сталим розвитком туристичної дестинації	2		
3	Управління маркетингом туристичної дестинації	2		
4	Створення та діяльність туристичних кластерів	4		
4	Карт-система формування та просування турпродукту дестинації	2		
4	Проект як інструмент реалізації стратегії та програми розвитку сфери обслуговування	2		
Разом		20		

6. Теми практичних, семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість Годин		Згідно з Розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Регіональні міжнародні туристичні організації	2		щотижня
1	Національні та зарубіжні асоціації індустрії туризму й гостинності: порівняльна характеристика	2		
2	Управління туристичними дестинаціями	2		
2	Механізми розвитку туризму в регіоні	2		
3	Основні напрями підвищення привабливості туристичної дестинації.	2		
3	Маркетингові комунікації	2		
4	Аналіз туристичного кластеру	2		
4	Перспективи розвитку туристичного кластеру	2		
4	Аналіз карт-системи в Україні та світі	2		
4	Проект карт-систем	2		
Разом		20		

7. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	Регулювання регіонального розвитку сфери обслуговування. Аналіз економічного розвитку регіону. Основні етапи побудови системи процесу контролю управлінської діяльності в регіоні.	14	
1	Міжнародне регулювання туристичної діяльності. Міжнародні національні та регіональні організації. Міжнародні туристичні заходи.	14	
2	Властивості дестинації як турпродукту. Типологія туристичних дестинацій. Приклади дестинацій за видами туризму в Україні	12	
2	Підходи представників туристичного бізнесу (туроператори, інші представники туріндустрії, інвестори) до дестинації як стратегічного об'єкту підприємництва. Приклади стратегічного планування розвитку туристичних дестинацій в Україні.	14	
3	Сутність і значення глобальних критеріїв сталого туризму для дестинацій. Основні позитивні та негативні наслідки розвитку туризму (економічні, соціальні, екологічні). Ланки у механізмі сталого розвитку туризму в світовій практиці.	14	
3	Сутність регіонального маркетингу. Фактори зовнішньої та внутрішньої середовища регіонального маркетингу. Специфіка маркетингу сфери обслуговування.	14	
4	Критерії відбору дестинації для формування на її території кластерів. Етапи формування регіонального туристичного кластера	14	
4	Механізм дії карт-системи дестинацій. Приклади дії карт-систем за кордоном та в Україні.	14	
Разом		110	

8. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Практичне завдання	Виконати аналіз національних асоціацій туризму й індустрії гостинності різних країн світу (3-5 країн), виконати їх порівняльну характеристику.	0 – 6 балів	6
1	Практичне завдання	Виокремити і схарактеризувати міжнародні заходи, які сприяють розвитку туризму та гостинності у країнах, різних за моделями управління.	0 – 6 балів	6
Усього за ЗМ 1 контр. Заходів	2			12
2	Практичне завдання	Виберіть туристичну дестинацію, сформулюйте основні показники для оцінювання туристичної привабливості. Сформулюйте основні напрями підвищення привабливості аналізованої туристичної дестинації.	0 – 6 балів	6
2	Практичне завдання	Виконання ситуаційного завдання «Механізми розвитку туризму в регіоні».	0 – 6 балів	6
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			12
3	Практичне завдання	Характеристика регіональних установ	0 – 6 балів	6

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Управління регіональним розвитком у туризмі та гостинності

		розвитку туризму й гостинності.		
3	Практичне завдання	Виконання SWOT-аналізу видів туризму в регіоні (на вибір). Формування переліку маркетингових заходів для їх розвитку.	0 – 6 балів	6
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			12
4	Практичне завдання	Аналіз туристичного кластеру	0 – 6 балів	6
4	Практичне завдання	Перспективи розвитку туристичного кластеру	0 – 6 балів	6
4	Практичне завдання	Порівняльний аналіз карт-систем України та світу	0 – 6 балів	6
4	Практичне завдання	Створення проєкту впровадження карт-системи у регіоні	0 – 6 балів	6
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	4			24
Усього за змістові модулі контр. заходів	10			60

9. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу*	Критерії Оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Індивідуальне завдання	Виконання індивідуального завдання передбачає формування проекту власної програми розвитку сфери обслуговування в регіоні (регіон на вибір), презентаційний (графічний, наочний) матеріал, аудіо- та відеоматеріал, знання дослідженого матеріалу та здатність самостійно проаналізувати та ґрунтовно схарактеризувати матеріал дослідження.	Індивідуальне завдання – максимально 20 балів.	20
	Контрольне завдання	Відповідь на 4 відкриті питання. Дистанційний формат – тестове завдання у СЕЗН Moodle.	Контрольні питання – по 5 бали за кожне питання.	20
Усього балів				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FХ	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

10. Рекомендована література

Основна:

1. Дядечко Л. П. Економіка туристичного бізнесу. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 224 с.
2. Корж Н. В., Басюк Д. І. Управління туристичними дестинаціями. Вінниця : «ПП«ТД Едельвейс і К», 2017. 322 с.
3. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг. Київ : Альтерпрес, 2007. 436 с.
4. Мархонос С.М. Управління регіональним розвитком туризму. Київ : Знання, 2012. 455 с.
5. Семенов В.Ф. Управління регіональним розвитком туризму. Одеса: ОДЕУ, 2011. 225 с.
6. Стеченко Д.М., Безуглий І.В. Управління регіональним розвитком туризму. Київ: Знання, 2012. 455 с.

Додаткова

1. Бандур С.І. Сучасна регіональна соціально-економічна політика держави: теорія, методологія, практика. Київ : Наукова думка, 2002. 250 с.
2. Герасимчук З.В. Регіональна політика сталого розвитку: методологія формування, механізми реалізації. Луцьк, 2001. 245с.
3. Ткаченко Т.І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу: монографія. Київ : Київський національний торговельно-економічний університет, 2006. 537 с.
4. Регіональний туризм: сучасні виклики та перспективи розвитку: колективна монографія. Київ: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2022. 374 с.

Інформаційні ресурси

1. Асоціація індустрії гостинності. URL: <http://aigu.org.ua/>
2. Портал розвитку E-Ukraine. URL: <https://eukraine.org.ua/ua>
3. Законодавство України. URL: <http://www.rada.kiev.ua;> <http://www.nau.kiev.ua;> <http://www.ukrpravo.kiev.com;> [http://www.liga.kiev.ua.](http://www.liga.kiev.ua)
4. Всесвітня туристична організація UNWTO. URL: <http://www.unwto.org>
5. The Hotel guide. URL <https://www.thehotelguide.com/>

11. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять обов'язкове, оскільки курс зорієнтовано на максимальну практику використання англійської мови. Очікується, що і викладач, і студенти в аудиторії постійно послуговуватимуться англійською, не залежно від рівня володіння мовою. Будь ласка, беріть участь у обговоренні, навіть якщо соромитесь чи не впевнені у своїх знаннях!

Завдання мають бути виконані перед заняттями. Пропуски можливі лише з поважної причини. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Накопичення відпрацювань неприпустиме! За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтесь з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (https://www.znu.edu.ua/docs/kodeks_akadem_chnoyi_dobrochesnost_.pdf).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою: <http://surl.li/afeagu>.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Управління регіональним розвитком у туризмі та гостинності

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марти Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п`ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua>.

Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>